

BUSINESS

Sajam ruralnog razvoja i žena u agrobiznisu. Udruženje novinara za poljoprivredu *Agropress*, u saradnji sa *USAID* i uz podršku Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije i Grada Kragujevca, organizuje sajam *Ruralnog razvoja i preduzetnica u agrobiznisu* od 29. do 31. januara u Kragujevcu. Ministar *Saša Dragin* otvoriće sajam čiji je cilj da promovise razvoj sela i učešće žena u poljoprivredi. Tokom trajanja sajma posetioci, za koje je ulaz besplatan, biće u prilici da uživaju u raznovrsnom programu i ponudi štandova izlagača iz Srbije i Republike Srpske, ali i da saznaju gde se danas nalazi srpska poljoprivreda, kakve su mogućnosti njenog razvoja i koliko je značajno da žene daju svoj doprinos u ovoj industrijskoj grani.

SAD nadmašila Evropu. Jaz između produktivnosti u SAD i EU se naglo povećao nakon što su kompanije u Americi preduzele agresivnije mere u otpuštanju radnika i primoravanju preostalih zaposlenih da budu efikasniji, pokazuje istraživanje *Conference Board*. Oni procenjuju da je produktivnost kao količina proizvoda po satu rada, porasla u SAD za 2.5% u 2009, dok je u 16 zemalja EU opala u proseku za 1%. Veliki skok produktivnosti bi u normalnim okolnostima podrazumevao veće plate za zaposlene, ali je stanje u američkoj ekonomiji dovelo do naglog pada cena radne snage. U isto vreme kompanije koje se bore da prežive recesiju su iskoristile povećavanje produktivnosti i smanjenje broja zaposlenih kako bi učvrstili svoje pozicije i osigurale profit. U izveštaju se predviđa da će se razlika smanjiti tokom 2010, ali će SAD i dalje biti u prednosti u odnosu na većinu zemalja EU.

Venecuela pretekla Saudijsku Arabiju?

Prema najnovijoj proceni američkih geologa koji rade za *US Geological Survey*, naftne rezerve Venecuele su 513 mlrd barela što je duplo više u odnosu na Saudijsku Arabiju čije su oko 260 mlrd. Iako poseduje veće količine nafte, pitanje je kolika je ekonomičnost crpljenja. Američki geolozi procenjuju da se može iskoristiti samo od 40% do 45%.

Davos 2010. *Poboljšati stanje sveta: Ponovo promisliti, ponovo osmisliti i ponovo izgraditi* - je krilatica ovogodišnjeg okupljanja predsednika država, ministara, šefova banaka, direktora međunarodnih organizacija u Davosu. Na skupu će se posebno razmatrati plan striktnih pravila američkog predsednika *Baraka Obame* namenjenih finansijskim institucijama, kako bi se sprečilo ponavljanje finansijske krize.

COMMUNICATIONS

Poslodavci traže iskusne i komunikativne. U istraživanju *Studentgems.com* u kojem su učestvovali generalni direktori iz Velike Britanije 61% njih se složilo da će pre angažovati iskusnog nego kvalifikovanog radnika. Na osnovu rezultata istraživanja procenjuje se da će se skoro polovina britanskih studenata, više od 3 mil, boriti da pronade posao u struci, a da će sa druge strane čak 41% poslodavaca kandidate birati na osnovu iskustva, a ne na osnovu diplome. Oko 19% poslodavaca bi pre zaposlilo kandidata sa 2 godine iskustva i bez diplome nego kandidata bez iskustva koji ima visokocenjenu diplomu. Istovremeno, prema istraživanju *National Association of Colleges and Employers* poslodavci najviše cene kandidate koji su komunikativni, dobri analitičari, poseduju radnu etiku i dobro funkcionišu u timu.

Mladi žele diplomom kroz krizu.

Univerziteti *Ivy lige* u SAD dobili su rekordan broj prijava. Prijave na *Princetonu* su porasle za 19%, na *Harvardu* za 5%, a na *Brownu* za 20%. Mladi se nadaju da će diploma ovih univerziteta biti od veće pomoći pri traženju posla u vreme krize. „Budžet za stipendije je porastao na \$103 mil ove godine, a za sledeću će biti čak \$113 mil“, rekao je dekan univerziteta *Princeton*.

29 mil pretraživanja u minuti.

Prema podacima analitičara *comScorea*, broj pretraživanja preko nekog od servisa tokom protekle godine porastao je za čak 46%. Po njihovom izveštaju tokom decembra je urađeno ukupno 131 mlrd upita, odnosno 4 mlrd svakog dana, 175 mil po satu ili 29 mil svake minute. Najveći broj upita je u 2009. obavljen sa teritorije SAD 22.7 mlrd, slede upiti iz Kine 13.3 mlrd, Japana 9.2 mlrd i Velike Britanije 6.2 mlrd.

Novinari i socijalne mreže.

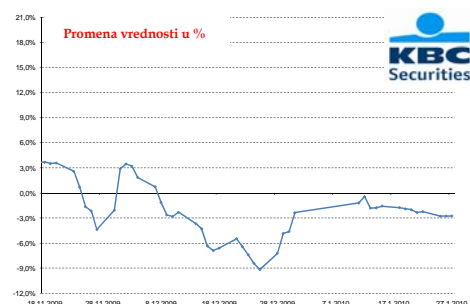
Prema *Cision* istraživanju, 89% novinara u SAD prilikom pisanja se oslanjana na blogove, 65% na socijalne mreže *Facebook* i *LinkedIn*, a za 61% izvor je bila online enciklopedija *Wikipedia*. Stručnjaci iz kompanije *Cision* smatraju da, iako rezultati pokazuju brz razvoj socijalnih mreža, novinari ne bi trebalo da se oslanjaju samo na ove moderne izvore jer oni često nisu pouzdani i ne mogu se uporediti sa tradicionalnim istraživačkim metodama. Rezultati istraživanja takođe ukazuju na to da su novinari i urednici svesni neophodnosti provere informacija koje dobijaju iz ovih izvora. Čak 84% novinara nove izvore smatra skoro jednako pouzdanim, dok 49% misli da je korišćenje podataka sa socijalnih mreža u suprotnosti sa proverenom, istraživačkim standardom.

BC Portfolio

Trenutna vrednost akcija beleži neznatan pad u odnosu na proteklu nedelju.

Naziv akcije	Vrednost 26. 08. 2009.	Vrednost 27. 01. 2010.
Energoprojekt Hldg	92.700,00	85.284,00
Soja Protein	92.565,00	91.205,00
Tigar	93.086,00	82.840,00
Metalac	95.120,00	93.880,00
Aik Banka	93.388,00	97.976,00
Komercijalna Banka	107.400,00	91.308,00
Imlek	92.616,00	102.000,00
Metals Banka	88.200,00	93.100,00
Univerzal Banka	85.800,00	76.549,00
Veterinarski zavod	92.853,00	93.879,00
Ukupna vrednost	933.728,00	908.021,00

EU kratko

Zadužena Nemačka. Uprkos drastičnim merama savezne vlade, javni dug u Nemačkoj se tokom 2009. duplirao u odnosu na 2008. Primetne su i velike razlike između saveznih pokrajina, tako da je sa 3000E po stanovniku najmanje zadužena Bavarska, a sa preko 21.000E je najzaduženija pokrajina Bremen.

Inovativna EU. Veliki procenat obrazovanog stanovništva, podrška države istraživanjima, tehnološki razvoj malih preduzeća su najčešći pokazatelji inovativnosti država. Po tim kriterijumima Danska, Finska, Nemačka, Velika Britanija, Austrija, Holandija i Belgija su najinovativniji regioni EU.

S obzirom na to da je ekonomska kriza doprinela velikom povećanju broja nezaposlenih, širom sveta kandidati za posao spremno čekaju poziv na intervju. Ono što bi svaki kandidat trebalo da zna je da mora da bude za nijansu bolji, spremniji od brojnih konkurenata kako bi baš on bio izabran. Zbog aktuelnosti teme pojavio se veliki broj korisnih ali i nepraktičnih, nejasnih i neprimenjivih saveta. Koje savete prihvatiti, a koje odbaciti? BC Bilten razotkriva 5 najučastelijih mitova, odnosno nepotvrđenih saveta, kao i predloga šta bi možda bio najbolji odgovor na datu situaciju.

Mit 1—Verovatno ste već čuli savet da tokom intervjuja ne smete da prekidate pitanjem i da treba da čekate kraj izlaganja vašeg sagovornika kako biste postavili sva ona pitanja u vezi sa vašim nedoumicama i time pokazali zainteresovanost. Da, trebalo bi da postavljate i vi pitanja ali tokom razgovora, a ne da čekate sam kraj intervjuja jer na taj način vaš razgovor neće ličiti na ispitivanje već će zadržati dijalošku formu, a vas učiniti konstruktivnim kandidatom. Naš savet je da razgovor zamislite kao telefonsku prodaju. Vi ste proizvod, a i prodavac koji ga prodaje. Ako budete pasivni, do kupovine neće doći. Trebalo bi da se nadovežete pitanjem na odgovor koji dajete i tako ispitivanje pretvarate u dijalog. Primer: Ako vas intervjuer pita da ispričate nešto o sebi, vi na kraju svog izlaganja postavite pitanje o poziciji za koju ste se prijavili.

Mit 2—Ne pokazujte slabosti tokom razgovora. Realnost je da svi imaju mane. Čest nevesit savet za ovo pitanje je da se pruži odgovor koji govori o vašem "dobrom nedostatku" poput onog čuvenog: „Previše sam posvećen poslu“. Ovakav odgovor će vam samo odmoći. Ne zaboravite da osoba sa kojom razgovarate je neko ko svakodnevno obavi mnogo intervjuja. Najčešće su to osobe koje su po profesiji psiholozi ili pak imaju odlično iskustvo u proceni ljudi i lako mogu da procene kada neko nije iskren i koristi ovakve „cirkularne“ savete. Iskrenost je i ovde preporučljiva. Pokušajte da predstavite neku svoju slabost koja zvuči neobično i interesantno, originalno i kažite da radite na tome da je ispravite i da niko nije savršen. Na primer, možete odgovoriti da brzo radite i da vam se ponekad desi neka greška, ali da upravo zbog toga uvek proveravate urađeno.

Mit 3—Ukažite na svoje sposobnosti i veštine. Svaki kandidat želi da poslodavcu dokaže da je on pravi izbor, pa i vi, ali dugačka lista samo nabrojanih veština vam neće doneti dodatne poene ma koliko one zvučale bombastično. Nemojte koristiti uobičajenu listu veština pronađenu na internetu, kao što su: komunikativan sam, timski igrač,

dobro se snalazim i u individualnom radu, odgovoran sam, posvećen, radan i slično. Ne! Ne zaboravite da intervjuer želi da čuje koji su značajni rezultati koje ste postigli upravo zahvaljujući tim veštinama. Predstavite tri vaše prednosti uz adekvatne primere i zadobićete mnogo više simpatija kod vašeg sagovornika.

Mit 4 –Poslodavcu kažite koliku platu očekujete. Jedna od onih, za mnoge kandidate, neprijatnijih tema tokom razgovora je i pitanje o plati. I na ovo pitanje morate imati odgovor. Ono što su prihvatljiviji odgovori, ukoliko baš nemate insajdersku informaciju koja plata je prihvatljiva, je da kažete da želite platu onoliko kolika je realna za tu poziciju u samoj firmi a i u industriji, ali takođe možete i da odložite odgovor na to pitanje predlogom da o toj temi razgovarate kada uđete u uži krug kandidata ili budete baš izvesni za tu poziciju.

Mit 5—Poslodavac određuje da li ste dobili posao ili ne. Ne zaboravite da prilikom odlučivanja da li ste pravi kandidat ili ne, poslodavac neće imati u vidu samo vašu diplomu i radno iskustvo, već upravo i utisak koji ste ostavili na njega tokom razgovora. Mnogi stručnjaci smatraju da je upravo taj utisak i presudan, zato ne zaboravite da NE POSTOJI DRUGA ŠANS ZA PRVI UTISAK! Ukoliko procenite da je vaš sagovornik u nedoumici ili ste svesni da ste negde možda i ostavili delimično lošiji utisak postavite pitanje u vezi sa mišljenjem intervjuera o vama i podudaranošću potreba kompanije sa vašim profilom. Možda upravo ovo pitanje otvori novu mogućnost da bolje predstavite sebe!

BELA KNJIGA 09 - U ovom broju BC Biltena preporuke Saveta stranih investitora u okviru segmenta Zakon o radu.

- Ravnopravni propisi bi trebali da predvide mogućnost da zaposleni na porodijskom odsustvu počnu da rade sa nepunim radnim vremenom za vreme odsustva i da prima beneficije u vezi sa porodijskim odsustvom u srazmernom iznosu;
- Plaćanja regionalnim privrednim komorama treba da budu ujednačena širom Srbije;
- Zaposleni koji su zaštićeni od otkaza po osnovu tehnološkog viška trebalo bi da imaju pravo da daju saglasnost na takav način otkaza, u kom slučaju bi imali pravo na beneficije za slučaj nezaposlenosti;
- Trebalo bi predvideti da van slučaja predviđenih u Članu 171, aneks ugovora o radu može takođe biti zaključeni u drugim slučajevima, na osnovu sporazuma poslodavca i zaposlenog.

Toliki je minus da i mostovi pucaju! Samo ne dozvolite da i vi puknete dok budete čekali u kilometarskim kolonama da pređete jedan od beogradskih mostova. Možda je rešenje da bar Beograđani ostanu do ponedeljka na poslu :-)

Vaš Bovan tim

Uvek je pravo vreme da se uradi ono što je ispravno. Martin Luther King, Jr.

KONFERENCIJE, SEMINARI :

- 29. 01. – 31. 01. 10. – **Sajam ruralnog razvoja i žena u agrobiznisu**, Kragujevac
- 02.02.10. – **Upravljanje likvidnošću**, ASEE, Beograd
- 02. 02. – 03. 02.10- **Upravljanje brendom**, Hotel „Hollywood“, Sarajevo
- 04. 02. 10. – **Naplata potraživanja**, ASEE, Beograd
- 09.02. – 10. 02. 10. – **Povećanje produktivnosti zaposlenih**, Banja Luka
- 11 – 13. 02. 2010. - **Brand Fair 6**, Beogradski sajam

Prijatelji BC Biltena:

Urednik: Ana B. Bovan
Za vas pišu i: M. Barać Stojanović, M. Djordjević, D. Tasić, D. Gligorin, S. Jovanović, I. Pavlović, N. Milošević, L. Grubić, B. Kunić i J. Aćimović
Grafički dizajn: A. Nikolić

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.eu
Adresa redakcije: Žorža Klemansoa 13, 106013 Beograd, Srbija
posetite www.bovan.eu
T: 011 3036 134, **F:** 011 3284 380

Bovan Consulting
 BUSINESS & STRATEGY COUNSEL